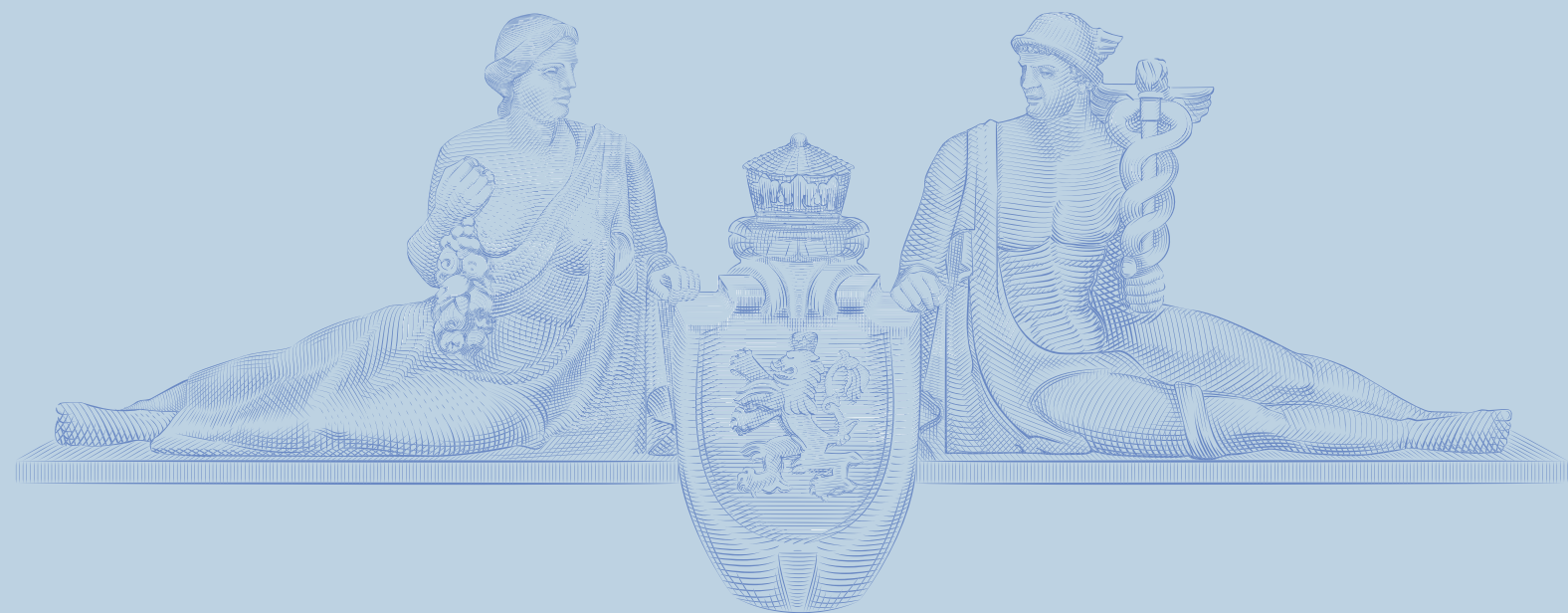

ТЕМАТИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И АКЦЕНТИ

ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТНАТА
РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2018–2020 г.

(ИЗВАДКА ОТ „ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД“,
БРОЙ 4/2017 г.)

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Основни параметри на бюджетната рамка за периода 2018–2020 г.

В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза на правителството (АСБП) за периода 2018–2020 г.¹, която съответства на параметрите на приетите от Народното събрание бюджетни закони за 2018 г., е заложен касов дефицит по консолидираната фискална програма (КФП) за 2018 г. в размер на 1100 млн. лв. (-1.0% от прогнозния БВП). За следващите две години се предвижда процес на фискална консолидация, при който касовият дефицит по КФП ще се свие до ниво от 610 млн. лв. (-0.5% от прогнозния БВП) през 2019 г. и през 2020 г. ще бъде достигната балансирана бюджетна позиция. Бюджетното салдо на сектор „държавно управление“ (ЕСС 2010) се планира да остане близо до балансирано през целия прогнозен хоризонт (0.0% от БВП за 2018 г., 0.3% от БВП за 2019 г. и 0.1% от БВП за 2020 г.). Заложените в АСБП фискални цели на касова и на начислена основа са оценени като напълно съответстващи на Рамката на ЕС за фискалните политики и на националното законодателство.

Планираното увеличение на бюджетните приходи по КФП за 2018 г. спрямо очакваното им изпълнение за 2017 г.² е с 9.6%, като основен принос за този растеж има заложеното увеличение на данъчно-осигурителните приходи (с 6.6%). Възходящата динамика на данъчно-осигурителните приходи отразява както очакваното нарастване на вътрешното потребление, трудовите възнаграждения и заетостта, така и положителните бюджетни ефекти от увеличението на пенсионните осигуровки (с 1 процентен пункт), увеличението на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход (от 460 лв. на 510 лв.)³ и повишението на акцизните ставки върху цигарите. Заложеното нарастване на неданъчните приходи с 11.8% през 2018 г. се определя до голяма степен от очакваните еднократни приходи от концесията на Летище „София“ (480 млн. лв.). Съществено е и предвижданото увеличение на приходите от помощи (с 63.9% спрямо очакваното изпълнение за 2017 г.) вследствие на разчетите за ускорено усвояване на средства по оперативните програми на ЕС за програмния период 2014–2020 г.

Заложеното нарастване на общите разходи за 2018 г. (вкл. вноската в бюджета на ЕС) спрямо очакваното изпълнение за 2017 г. е с 12.8%. Увеличението на капиталовите разходи е най-съществено (с 2122.5 млн. лв.), като за него допринасят както разчетите за разходи по някои големи инфраструктурни проекти, съфинансирани от ЕС, така и нарастването на националните инвестиционни разходи, които включват и планираното модернизиране на отбраната. Социално-и здравноосигурителните плащания се очаква да нараснат с 857.4 млн. лв. спрямо очакваното им изпълнение за 2017 г. (с включен резерв на НЗОК) главно в резултат на допълнителни разходи за здравеопазване, заложено нарастване на тежестта на една година осигурителен стаж в пенсионната формула с 3.8% от юли 2017 г.⁴ и на пренасянето на ефекти от двукратното увеличение на минималната пенсия от 1 юли и 1 октомври 2017 г. (до размер съответно от 180 лв. и 200 лв.). Заложено е и съществено увеличение на разходите за издръжка (с 583.0 млн. лв.) и персонал (с 551.9 млн. лв.) спрямо очакваното изпълнение за 2017 г. Увеличението на разходите за персонал отразява последователната политика на правителството за увеличение на заплатите в бюджетната сфера с основен фокус върху възнагражденията в сектор „образование“ и ефектите върху бюджетните разходи от увеличението на пенсионните вноски и минималната работна заплата. За ограничаване на нарастването на разходите за компенсация на наетите в

¹ Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018–2020 г. е изготвена през октомври 2017 г. като мотиви към проекта на ЗДБРБ за 2018 г. и е приета с Решение № 654 на Министерския съвет от 30 октомври 2017 г. С цел осигуряване на съответствие с параметрите на окончателното приетите от Народното събрание бюджетни закони за 2018 г. и с данъчните закони в АСБП са направени промени, които са одобрени с Решение № 808 на Министерския съвет от 22 декември 2017 г. В това каре са обсъдени параметрите на АСБП, одобрена на 22 декември 2017 г.

² Направената към октомври 2017 г. оценка за очакваното изпълнение на бюджетните приходи през 2017 г. е оставена без промяна в АСБП, одобрена на 22 декември 2017 г.

³ Минимален осигурителен доход (МОД) от 510 лв. се прилага и за всички самоосигуряващи се лица, като отпада скалата за определяне на диференцирани МОД според доходите. Увеличението на МОД за земеделските стопани и тютнопроизводителите е от 300 лв. на 350 лв.

⁴ От 1 януари 2018 г. за новоотпуснатите пенсии и от 1 юли 2018 г. за всички съществуващи пенсии.

бюджетната сфера спомага заложеното намаление на другите възнаграждения и плащания за персонала с 15.3% спрямо очакваното изпълнение за 2017 г.

Предвижданото подобрене на бюджетното салдо през 2019 г. и 2020 г. е в резултат главно на ограничаване на текущите нелихвени разходи и се планира да бъде постигнато предимно по линия на разходите за издръжка, социални плащания и субсидии. Същевременно се очаква и намаление на приходите по КФП като дял от БВП, което през 2019 г. ще отразява основно базисен ефект от очакваните еднократни приходи от концесията на Летище „София“ през 2018 г.

Планираната бюджетна консолидация през 2019 г. и 2020 г. спомага за заложеното в АСБП намаление на държавния дълг от 22.3% от прогнозния БВП към края на 2018 г. до 20.0% от прогнозния БВП към края на 2020 г. Същевременно запазването на относително високи нива на фискалния резерв към края на 2017 г. позволява частично покриване на brutните нужди от финансиране на правителството за 2018 г. със средства от депозита на правителството в БНБ, като нетното дългово финансиране през годината според разчетите ще бъде отрицателно.

Рискове пред изпълнението на ЗДБРБ за 2018 г. биха могли да възникнат при неизпълнение в пълен размер на очакваните приходи от концесията на Летище „София“, в случай че бъдат направени разходи, съответстващи на очакваните от концесията приходи. Допълнителен риск пред изпълнението на бюджетните цели за 2018 г. представлява заложеното намаление на другите възнаграждения и плащания за персонала, което би могло да бъде трудно осъществимо предвид очакваната по-висока реализация на тези разходи за 2017 г. спрямо планираните цели. В средносрочен план могат да възникнат рискове пред постигането на планираната фискална консолидация, в случай че международната среда е по-неблагоприятна от заложените параметри в макроикономическата прогноза на МФ, която е използвана при разчетите за бюджетната рамка. При реализирането на по-ниски от очакваните данъчни приходи изпълнението на бюджетните цели би било затруднено предвид трудно обратимите ефекти от заложените в АСБП увеличения на заплатите в бюджетната сфера и на социалните плащания и рисковете от концентриране на разходи по програми на ЕС при напредване на изпълнението на проектите за програмния период 2014–2020 г.

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ, РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ